

לראות את כל הקשת
אגף לחינוך יסודי / ורכז השתלבות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף א' חינוך יסודי

05

אגרת לרכזי השתלבות

שבט תשע"ח - פברואר 2018

רכזים יקרים שלום וברכה!

"הדרך החדשה - התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי אתיופיה בחברה הישראלית"

"שווים" / עילי בוטנר

"אתה לבן אני שחור,
אני חשוך אתה באור,
שמחמם כמו אימא,
ושדואג לך.
אתה קטן אני גדול
אני רוצה אתה יכול
לרקוד, לצעוד קדימה.
להיות שלם בין אנשים.

ואולי יבוא יום ונהפוך שווים
אתה תהיה לי נחל ואני לך ימים
ונזרום ביחד עד אין סוף
שנייה לפני שקו החוף מגיע
שנייה לפני שקו החוף מגיע..."

רקע

במאי 2015 החל - בהובלת משרד ראש הממשלה ובהשתתפות עשרה משרדים ממשלתיים נוספים (עלייה וקליטה, אוצר, חינוך, רווחה ושירותים חברתיים, כלכלה, בינוי ושיכון, בריאות, ביטחון פנים, ביטחון, תרבות וספורט) - תהליך עבודה שנועד לגבש תוכנית ממשלתית שתפרט את הפעולות של כל אחד מהמשרדים כדי לקדם יוצאי אתיופיה ולשלבם בחברה הישראלית. גובשה מדיניות אשר שינתה את דפוסי הפעולה המשרדיים ועיצבה מחדש את אופני הפעולה של כל השותפים וביניהם משרד החינוך.

במשרד החינוך עצמו עבר הטיפול ביוצאי אתיופיה שינויים, לרבות שינויים ארגוניים משמעותיים, ביניהם, העברת האחריות למי שאינם "עולים" (כלומר, בני הקהילה האתיופית ילידי הארץ) מאגף קליטת תלמידים עולים לאגף לחינוך יסודי במנהל הפדגוגי. בין היתר הוחלט כי תלמידים ממוצא אתיופי ילידי הארץ יטופלו בדומה ליתר ילידי הארץ ובהתאם לצרכים, ליכולות ולקשיים שלהם, כחלק מהפעילות השוטפת באגפי הגיל.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנייהל הפדגוגי
אגף א' חינוך יסודי

05

אגרת לרכזי השתלבות

שבט תשע"ח - פברואר 2018

אבני היסוד

בהחלטת ממשלה מספר 324 מיום 31.7.15 אומצו אבני היסוד למדיניות ממשלתית

חיזוק התא
המשפחתי

שילוב מיטבי
(לא מבדל)

רב גוניות
בקרב יוצאי
אתיופיה

החברה
הישראלית

מצוינות ומנהיגות

סגירת פערים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנייה הפדגוגי
אגף א' חינוך יסודי

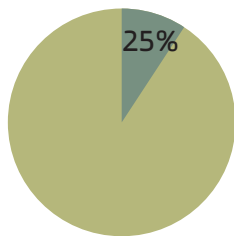
05

אגרת לרכזי השתלבות

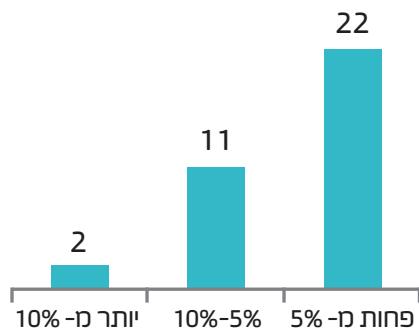
שבט תשע"ח - פברואר 2018

תמונת מצב: יוצאי אתיופיה בישראל

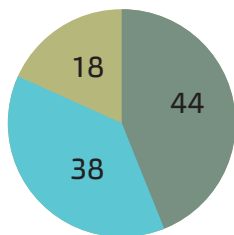
141,200 יוצאי אתיופיה

■ עולים
■ ותיקים

87% מרוכזים ב-35 רשויות מקומיות

■ פחות מ-10%
■ 25% - 10%
■ יותר מ-25%

פיזור בבתי ספר

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהלה הפדגוגי
אגף א' חינוך יסודי

05

אגרת לרכזי השתלבות

שבט תשע"ח - פברואר 2018

דגשים מתוך חוזר מנכ"ל משרד החינוך תשע"ז 9/ב

- ביטול הפעלת תכניות מבדלות לתלמידים ממוצא אתיופי.
- צמצום פערים.
- חיזוק הקשר עם ההורים.
- מתן מענה לחוזקות.
- העצמת מנהיגות חינוכית בקרב בני הקהילה האתיופית.
- היכרות עם מורשת קהילת יוצאי אתיופיה וקידום ערכי סובלנות ורב־תרבותיות.

המדדים להצלחה

החברה הישראלית

- הטמעת יחידות לימוד בנושא תרבותה ומורשתה של קהילת יוצאי אתיופיה; שיעורים אינטראקטיביים שפותחו על ידי המזכירות הפדגוגית.
- הנהגת שבוע קליטת עלייה מכל התפוצות בכל שכבות הגיל (השנה הוא התקיים בחודש נובמבר); שילוב חג הסיגד באירועי בית הספר.
- הכשרת צוותי הוראה בנושא מיומנות וכישורים רב־תרבותיים.

חיזוק התא המשפחתי

- "תוצרת בית" - תוכנית לשותפות הורים בתהליך החינוכי על ידי העמקת השיח החינוכי, באמצעות הפעלת קבוצות הטרוגניות של הורים וילדים, יצירת מאגר משימות בית לימודיות-חברתיות ויישומן (פועלת השנה ב-21 בתי ספר במחוז דרום ובמחוז תל אביב).
- עלייה במספר ההורים המשתתפים בפעילות לימודית וחברתית.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף א' חינוך יסודי

05

אגרת לרכזי השתלבות

שבט תשע"ח - פברואר 2018

שילוב ההורים בהנהגות הבית ספריות למען שותפות משמעותית. לשם כך, החל השנה האגף לחינוך יסודי ביישום התוכנית "תוצרת בית". פירוט על התוכנית ניתן לקבל אצל רותי שמואל (הפרטים בסוף האיגרת)

סגירת פערים

- שיפור השליטה בשפה וקידום הישגי לומד במיומנויות היסוד.
- עבודה עם צוותי החינוך לקידום הישגי לומד בהתבסס על מיפוי בית ספר, תפיסה רבת-תרבותית ומענה דיפרנציאלי בבניית תכניות העבודה וביישומן.
- הקטנת מספר התלמידים המופנים לחינוך המיוחד ב-25%.
- מענה לחוזקות - תוכנית "מפתחות" - מתן שוברים להשתתפות בחוגים (איכותיים) לתלמידי כיתות א-ד.

מצוינות ומנהיגות בחינוך

- עלייה של 20% בקרב בני הקהילה המשתתפים בתוכניות מצוינות.
- שילוב בתי ספר מרובי יוצאי אתיופיה בתוכניות למצוינות "אמירים", "ניצני אמירים", חינוך לפסגות.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף א' חינוך יסודי

05

אגרת לרכזי השתלבות

שבט תשע"ח - פברואר 2018

משימה	מדדי תפוקה	דרכי פעולה
מיפוי תלמידים [על פי שכבות גיל] בהיבט לימודי [מיומנויות יסוד], חברתי, התנהגותי-רגשי.	מיפוי מערכתי בית ספרי; תוכנית פעולה לאור הנתונים.	הפקת נתונים מהמיפוי שנערך ברמה פרטנית/ כיתתית/ שכבתית/ בית ספרית בחינת המטרות והיעדים שהוצבו לאור תוצאות המיצ"ב האחרון.
קידום הישגי לומד וצמצום פערים	תוכניות מותאמות פרט; שיפור הישגי לומדים; מספר הוואוצ'רים הניתנים בתוכנית "מפתחות" - חוגים.	מערך מעקב ובקרה; מספר התלמידים שהשתתפו בהצלחה בתוכנית "מפתחות"
שילוב יחידות הלימוד	חשיפה רבת-תרבותית בעזרת יחידות הלימוד שפותחו	זיהוי תוכני הוראה רלבנטיים; תוצרי למידה; פעילות שיא
חיזוק הקשר בין בית הספר לבית ולקהילה	קיום תוכנית שנתית למפגשים ואירועים המעצימים את הקשר בין בית הספר לבית; תוכנית "תוצרת בית"	מפגשי שיח והיכרות; פעילויות ואירועים קהילתיים
איתור וטיפול תלמידים מצטיינים	עלייה במספר התלמידים המצטיינים המופנים לתוכניות מצוינות ולמרכזי מחוננים ומצטיינים.	בדיקת הנתונים.
שימוש יעיל בתוכנית ההכלה לקידום תלמידים יוצאי אתיופיה	צמצום הפער בהפניית תלמידים יוצאי אתיופיה לחינוך המיוחד (בהשוואה לאוכלוסיות אחרות).	ועדות שילוב; בדיקת נתונים

לראות את כל הקשת
רכז השתלבות
אגף לחינוך יסודי

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף א' חינוך יסודי

05

אגרת לרכזי השתלבות

שבט תשע"ח - פברואר 2018

להעמקה - קישורים

התוכנית הממשלתית לקידום שילוב יוצאי אתיופיה בחברה הישראלית

מאמר: **"תלמידים יוצאי אתיופיה בבתי הספר"** תמר אלמוג 2008

המאמר מציין נתונים כלליים על התפלגות יוצאי אתיופיה במערכות החינוך, מתאר את הרקע החברתי-כלכלי, הקשיים והבעיות של תלמידים יוצאי אתיופיה במוסדות החינוך בארץ, דוגמת רמת אוריינות של כתיבה וקריאה ופערים תרבותיים. קיימת התייחסות להישגי תלמידים ולפער בין יוצאי אתיופיה לאחרים. המאמר מתייחס לתוכניות לימודים ייחודיות לתלמידים יוצאי אתיופיה ולגופים תומכים.

רגע למחשבה

כיצד אתם יכולים לקדם את אמונת המורה ביכולתו של התלמיד בן הקהילה האתיופית וטיפוח המסוגלות האישית שלו?
במה אתם יכולים לתרום לשינוי התמונה החינוכית הבית ספרית לאור אבני היסוד של תוכנית ה"דרך החדשה"?

לראות את כל הקשת

רכז השתלבות אגף לחינוך יסודי

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנייהל הפדגוגי
אגף א' חינוך יסודי

05

אגרת לרכזי השתלבות

שבט תשע"ח - פברואר 2018

כתבו את האיגרת וזמינות להיוועצות

רותי שמואל מדריכה ארצית 'דרך חדשה' יסודי ruthshmuel16@gmail.com

גילה קרול ממונה מיומנויות יסוד אגף א חינוך יסודי gilacr@education.gov.il

בהרב רבצ'קה,

מוריה טלמור וכל צוות המדריכים:

עידית הוכנברג, יעל גודל, טובי וינברג, מיכל פרנקל, סוהא שיבל, גלי אלדר, זמיר ישי, שלי הרוש, אניטה גולשה, אתי אהרון, מרים פרי וצביה טרוטנר.

עיצוב גרפי גלית סבג "טו דו דיזיין"

הוצאה לאור גף פרסומים, משרד החינוך

התשע"ח - 2018